

[Ministeren for udenrigsøkonomi.]

ville være klogt, om man fra alle sider, både i debatterne her i Folketinget og i det meget vigtige oplysningsarbejde, der gøres landet over, ville anlægge en sådan køligt søgende betragtningsmåde med hensyn til den løsning, vi skal finde, fremfor at indtage de måske polemisk mere taknemlige, mere ensidige standpunkter.

Jeg har med det, jeg her har sagt, i og for sig fremdraget det væsentlige i de synspunkter, jeg ønsker at fremføre. Det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft stillede imidlertid et par spørgsmål til mig, som jeg skal forsøge at besvare; det bliver kun et forsøg, noget egentligt svar kan jeg ikke give.

Den ærede konservative ordfører var ængstelig ved at have læst i det engelske liberale ugeskrift *The Economist*, at englænderne måske kunne forestille sig en løsning — eller i hvert fald, at den pågældende skribent i det pågældende blad kunne forestille sig en løsning — i retning af, at man lavede en produktionsordning for vin, sydfrugter og havebrugsprodukter, og at de danske varer fuldstændig blev udeladt. Det har det ærede medlem læst om i dette blad, og nu spørger han mig, om jeg tror, at dette er en risiko. Hertil må jeg virkelig sige, at jeg ikke er i stand til på indeværende tidspunkt at afvise nogen risiko eller give garanti for nogen positiv løsning.

Det ærede medlem hr. Per Federspiel sagde i begyndelsen af sin tale, at man vel var så langt fremme med frihandelsområdeforhandlingerne, at både maksimum og minimum kendtes, og at man ikke skulle vente nogen overraskelser fra frihandelsområdeforhandlingerne. Jeg tror faktisk, det er at vurdere disse forhandlinger som mere fremskredne og mere afklarede, end de er. Derfor kan jeg heller ikke give noget afgørende svar på det ærede medlem hr. Ole Bjørn Krafts spørgsmål. Men man kan jo ræsonnere over det; jeg kan blandt andet henvise til, hvad jeg før sagde om Holland; hvis en sådan løsning blev resultatet, ville den så have løst Hollands problemer i forbindelse med frihandelsområdet? Det ville den ikke. Og man kan gå videre og spørge: hvis virkelig industrinationer som den tyske og den belgiske, der befinder sig i en kraftig ekspansionsproces, måske føler sig i nogen grad spærret inde bag de seks landes restriktioner

og høje toldmure og derfor ønsker et frihandelsområde for at kunne få adgang til en fortsat udvidelse af deres eksporthandel, fremfor at man isoleret har de seks som en europæisk løsning, ville de så føle deres problem løst, hvis man fik en frihandelsafgørelse af den art, *The Economist* har affegnet? Ville de ikke føle, at deres omkostningsniveau snarest ville komme ud for et pres opefter i form af højere landbrugspriser, hvis man holdt Danmark uden for det europæiske system?

Dette leder mig hen på det andet spørgsmål, det ærede medlem stillede til mig, nemlig om vi har tillid til, at der vil blive åbnet en dør for Danmark til de seks, hvis alt andet skulle mislykkes. Nu tror jeg altså ikke så meget på disse meget kategoriske måder at stille problemerne op på; jeg tror, der er langt videre kombinationsmuligheder. Men jeg skal alligevel besvare det ærede medlems spørgsmål, og jeg må besvare det med at henvise til, at ansvarlige repræsentanter for de seks gang på gang har udtalt både over for mig direkte og over for offentligheden, at de seks' union ikke var en lukket klub, men at de med glæde så andre lande slutte sig til dem, herunder også Danmark. Og jeg har ingen grund til at tro, at de seks her har fremsat udtalelser, som de ikke har ment at ville stå ved.

Det glædede mig at høre, at den ærede konservative ordfører som en af sine vurderinger udtalte, at det var hans og hans partis opfattelse, at den bedste løsning for Norden og for os vil være, om en nordisk toldunion kunne blive et led i et frihandelsområde, hvori både landbrug og industri deltager. Jeg synes, denne udtalelse fra konservativ side på udmærket måde understreger andre væsentlige led i regeringens politik end dem, der i øvrigt har været fremhævet her.

Spørgsmålet om nordisk samarbejde i disse forhandlinger er flere gange blevet nævnt. Jeg vil gerne her udtale, at jeg synes, man fra den norske og den svenske regerings side, ikke mindst ved det senest afholdte møde i Paris, på en meget smuk måde har støttet danske synspunkter så langt, som vi overhovedet må kunne forlange det af Norge og Sverige. Vi har stadige samråd om tingene og vil også i fremtiden søge at koordinere dansk, norsk og svensk